

**BITI NAROD-
NOSTNI UČITELJ
NI LE SLUŽBA,
AMPAK
POSŁANSTVO
STR. 2**

**SPEJVAJMO,
AJ SE NE
POZABI,
AJ SE OHRANI
STR. 6**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 21. junija 2012 ☼ Leto XXII, št. 25

Skupno slovensko slovo od šolskega leta

»Državna slovenska samouprava se je tudi v tem šolskem letu potrudila po svojih močeh podpirati narodnostne šole in skozi vse učence in dijake, ki se učijo slovenski jezik. V naslednjem šolskem letu pa bo prišlo do velike spremembe pri narodnostnih šolah na Gornjem Seniku in v Števanovcih. Vzdrževalka teh šol bo namreč Državna slovenska samouprava« - je v svojem uvodnem nagovoru izpostavil predsednik slovenske krovne organizacije Martin Ropoš. Kot glavno nalogo in dolžnost vseh je poudaril ohranjanje jezika in kulture ter se vsem sodelavcem izobraževalnih ustanov zahvalil za opravljeno delo.

V šotoru na dvorišču Küharjeve spominske hiše na Gornjem Seniku se je na prireditvi DSS ob zaključku šolskega leta 2011/2012, dan pred zadnjim šolskim dnevom, zbralo blizu 200 učencev z obeh dvojezičnih šol ter z ustanov z narodnostnim poukom v Monoštru. Učenci, ki na teh šolah usvajajo in utrjujejo znanje slovenščine, se na povabilo krovne organizacije vsako leto skupaj poslovijo od šolskega leta.

Slavnostna govornica, višja svetovalka za porabsko šolstvo mag. Valerija Perger, je v svojem nagovoru poudarila, da se vsi šolski sodelavci trudijo, da bi slovenščina ne bila le jezik, zapisan v knjigah in posnet na

Šole so pripravile tudi kratek program.
Na fotografiji dijaki Srednje strokovne šole Béla III. iz Monoštra

Na zaključni slovestnosti ob koncu šolskega leta, ki jo je organizirala DSS, se je zbralo kakih sto petdeset učencev in dijakov

zgoščenke. Učenci naj bi svojo materinščino ohranjali in razvijali preko pogovorov s starši in starimi starši. »Slovenščina je lahko prisotna vsepovsod. Ne samo na urah slovenščine in dvojezičnih urah v razredu. Slovenščina mora biti prisotna tudi na hodnikih, tudi takrat, ko se pogovarjate z učitelji izven šole, tudi takrat, ko ste na izletih in prireditvah« - je opozorila višja svetovalka in dodala, da prizadevanja v porabskem šolstvu, kolikor je le možno, podpira tudi Republika Slovenija. Prezem obeh dvojezičnih šol je označila kot drzen korak, ki pa lahko privede do tega, da bosta imeli šoli bolj poudarjen slovenski značaj.

Sledile so kratke predstavitve šolarjev. S seniške šole se je z recitacijo pripravilo več učencev iz nižjih razredov, prisluhnili pa smo lahko tudi instrumentalni glasbi ter skupnemu zborovskemu petju. Mlade Števanovčanke so se izkazale z venčkom slovenskih (tudi prekmursko-porabskih) pesmi. Monoštrski gimnazijci so deklamirali pesmi, kot zadnji pa so pevci Srednje strokovne šole Béla III. pričarali imenitno vzdušje s pesmijo 'Siva pot'.

Na koncu prireditve so lahko predstavniki vseh sodelujočih šol prejeli skromno darilo Državne slovenske samouprave, ki se je tako zahvalila za uspešno delo tudi učencem.

BITI NARODNOSTNI UČITELJ NI LE SLUŽBA, AMPAK POSLANSTVO

Še eno šolsko leto v porabskih narodnostnih šolah je za nami, zato je prav, če se malo ozremo nazaj in razmislimo, kaj smo naredili dobro in kaj bi lahko še bolje. V zadnjih nekaj mesecih se je veliko dela, časa

in samospraševanje vsakega učitelja, posebej pa šolskih vodstev, kaj na področju pouka slovenskega jezika, dvojezičnega pouka in slovenske komunikacije v šoli lahko še izboljšajo, pa ne le komunikacije pri urah

učiti – opravljajo odlično, a še vedno je takih premalo...) 5 ur slovenščine tedensko krat približno 36 tednov krat 8 let – ja, do konca osnovne šole skoraj 1500 ur! Dragi porabski učitelji, pomislite malo: a ni to skoraj perverzno, da ob koncu vseh teh ur učenci ob preprostih vprašanjih (Kako si? Kateri predmet imaš v šoli najraje? Kam greš na počitnice?...) le nerodno zardevajo? Velikokrat slišim, da ni motivacije, ni podpore staršev... Kje pa ste vi? Če je pouk zanimiv, če učenci vidijo, da se kaj naučijo, da naučeno lahko uporabijo – je tu zgolj učitelj tisti, ki je popolnoma odgovoren za to, da se učenci slovenščino ne samo učijo, ampak tudi naučijo! Preleteti lekcije, zaključiti snov, ob tem pa skoraj nič ponavljati in utrjevati – to so največje napake pri poučevanju jezika. Zaskrbljujoče je, da se ob vsem tem neznanju učencev večini učiteljev ne zdi nič narobe. Večkrat slišim: Ja, saj ti učenci že lepo znajo, lepo delajo, pridni so... Smešno, mučno, za zjokati. Kako ste lahko tako nekritični? Se kdaj sploh vprašate, če ste res naredili vsi vse, da bi se učenci slovenščino tudi naučili in jo govorili?? Včasih sem res žalostna, ker prekleto dobro vem, in to mi potrjuje vedno znova tudi kakšna neposredna izkušnja pri poskusih s slovensko komunikacijo z učenci, da je v šoli vse odvisno od učitelja; pustimo že enkrat preteklost, pa vojne, pa železno zaveso in težko otroštvo – pomislimo na prihodnost... prihodnost slovenščine in s tem slovenstva v Porabju, prihodnost porabskih slovenskih otrok, ki jih učimo slovenščino verjetno tudi zato, da bi se jo naučili in jo začutili kot svoj jezik, da bi se z našo pomočjo zavedli svojih korenin in slovenskega kotička v srcih in ne nazadnje, da se teh 1500 ur pouka slovenščine ob koncu osnovnošolskega izobraževanja ne razblini v nič, kar se žal v zadnjem času dogaja prepo-

gosto... Vem, da vas je veliko, ki se trudite, a vmes so taki, ki se ne; recimo, da se učenci dve ali tri leta naučijo pri prizadevnem učitelju zelo veliko. Potem jih prevzame drug učitelj, ki slovenščino »poučuje« v madžarščini, se niti ne poskuša truditi ali učenci pri slovenskih urah počnejo kaj tretjega... In pozabljajo mesec za mesecem

upravljavce, da lahko postavijo standarde delovanja obeh dvojezičnih šol na nove temelje in predvsem zahtevajo strokovno odgovornost za dosežene rezultate. Mogoče sem naivna, ampak si res želim, da bi se na šolah popolnoma poenotili okrog temeljne naloge, namreč da bosta narodnostni šoli res narodnostni in da slovenska

Učenci gornjeseniške šole

in energije posvečalo odločitvi Državne slovenske samouprave, da prevzame v upravljanje šoli na Gornjem Seniku in v Števanovcih. Ta resen in skoraj drzen korak pomeni veliko od-

slovenščine, temveč tudi v odmorih, na hodnikih, dvorišču, pri različnih zunajšolskih dejavnostih itd. Kaj če bi si vsak učitelj zastavil cilj: Vedno in povsod, ko bo le mogoče, bom

Šolska komisija vsako leto priredi več kvizov in tekmovanj za učence

govornost za prav vse, ki smo na kakršenkoli način vpeti v delovanje šolstva v Porabju. Za organizacijo pomeni velike in odgovorne naloge upravljanja šol, dobro komunikacijo s šolami samimi in državo. In ker šoli na Gornjem Seniku in v Števanovcih obstajata le še zato, ker sta narodnostni, torej imata poseben pomen, dodano vrednost in status, bosta morali vse to le še bolj dosledno izvajati in dokazovati. V prvi vrsti je potreben tehten razmislek

z učenci govoril slovensko... In če bi se vsak učitelj takih sklepov in ciljev dosledno držal ter jih izvajal...
... Bi tistih skoraj dvesto učencev, ki so se zbrali na pristrčni zaključni prireditvi na Gornjem Seniku, vsaj malo ali kar lepo govorilo slovensko...
Pouk slovenskega jezika v porabskih narodnostnih šolah še vedno ni to ali vsaj približno to, kar bi si želeli. (Med učitelji je sicer nekaj svetlih izjem, ki svoje delo – naučiti in ne le

Predsednik DSS Martin Ropoš se je ob koncu šolskega leta zahvalil učiteljem, med njimi Laciju Domjanu

vse, kar so se naučili v prejšnjih letih... In potem – če imajo taki učenci srečo in pred koncem šolanja pride spet do zamenjave učitelja – začnejo vse znova in se nekaj malega spet

materinščina, zaradi katere obstajata, dobi v njunem življenju in delovanju mesto in status, ki ji pripada. A vse to je spet v prvi vrsti odvisno od učiteljev, od njihove etične in strokovne

Učenci radi rešujejo naloge

naučijo... To je katastrofa, ki je ne bom nikoli sprejela. Zakaj počnete učencem vse to?? Ob takih zgodbah pa nisem le žalostna ampak bi nekoga...
S 1. julijem bo torej seniško in števanovsko šolo prevzela v upravljanje Državna slovenska samouprava. Kot sem že nekajkrat povedala, je to velika priložnost za šoli in za

držje, od njihovega zavedanja, da biti narodnostni učitelj ni le služba, ampak poslanstvo.
Ker so pred nami počitnice, vam vsem, učencem in učiteljem, želim obilo sončnih in veselih dni, saj nas v novem šolskem letu čakajo novi izzivi. A če verjamemo vase, smo odgovorni in dosledni, nam bo uspelo...

VALERIJA PERGER

VELIKA KULTURNA ZGODBA V MALEM MESTU

Programski direktor Zavoda Maribor 2012 – Evropske prestolnice kulture, kjer je Murska Sobota eno izmed partnerskih mest, Mitja Čander, je bil slikovit, ko je na otvoritvi dejal, kako lah-

ob tekočih trakovih tedaj, ko še ni bilo robotov. Najzahtevnejša in tudi najtežja dela so opravljali Prekmurci in drugi Slovenci, ki so se brez težav zaposlovali v moderni tovarni in bili tudi dob-

S seboj smo prinesli dela, ki so zložena iz filca, in so nastala kot fotogram ...“ je povedal kurator razstave Rasmuns Kleine.

ko spremljamo velike kulturne dogodke v malih mestih, kot je Sóbota. Direktor Galerije Robert Inhof pa je izrekel prepričanje, da je razstava del Muzeja konkretne umetnosti iz Ingolstadta – odprta bo do 4. julija – ta čas najpomembnejši likovni dogodek v Sloveniji.

Murska Sobota in Ingolstadt sta partnerski mesti od leta 1979, ko je v tamkajšnji avtomobilski

ro plačani. Tákrat se je začelo sodelovanje med mestoma in se ohranilo na kulturnem področju, predvsem z izmenjavo likovnih razstav. Poskusi z navezavo gospodarskih stikov niso bili uspešni, čeprav je bilo v igri več možnosti, zlasti v kovinsko predelovalni industriji, ki je je bilo tedaj v Murski Soboti kar nekaj. Ingolstadtski Muzej konkretne umetnosti spada med osrednje

Slika Richarda Paula Lohseja iz Švice: Petnajst sistematičnih barvnih skal v progresivnih horizontalnih skupinah. Pred sliko Rasmuns Kleine, kurator v Muzeju konkretne umetnosti, Gabriel Engebart, kulturni referent mesta Ingolstadt in Robert Inhof, direktor Galerije Murska Sobota.

tovarni Audi delalo več tisoč Pomurcev, za katere je bilo odlično poskrbljeno v vseh pogledih, od nastanitve v novih, sodobnih stanovanjskih blokih do modernih športnih igrišč za rekreacijo in sprostitvev po napornem delu

ustanove te vrste v Evropi, ki hkrati zasleduje sodobne trende v umetnosti in oblikovanju. Muzej so ustanovili pred dvajsetimi leti in doslej ustvarili bogato stalno zbirko, v kateri imajo v ožjem izboru 80 del, od katerih je v Sób-

oti predstavljenih 27 najboljših del 25 avtorjev. Kulturni referent mesta Ingolstadt Gabriel Engelbert je v Murski Soboti poudaril, da več kot tridesetletna kulturna izmenjava med mestoma »opisuje tudi skupen evropski prostor. Kajti Evropa je kot prvo kulturna skupnost in ne samo skupen finančni trg.«

Med najvidnejše predstavnike konkretne umetnosti, ki se s svojimi deli prvič predstavljajo v Sloveniji, sodijo umetniki iz več držav, med njimi Josef Albers, Max Bill, Marco Casentini, Attila Kovács, Aurélie Nemours, Bridget Riley, Aleksander Rodčenko, Milos Urbasek in Peter Weber.

Po oceni Gabriela Engelberta je najpomembnejše delo na razstavi »Petnajst sistematičnih barvnih skal v progresivnih horizontalnih skupinah« švicarskega umetnika Riharda Paula Lohseja. Za to delo so – kar ni uradna informacija – odšteli v muzeju 200 tisoč evrov, čeprav naj bi, enako neuradno, bilo najdražje delo na razstavi (Josefa Albersa) vredno 350 tisoč evrov. Kurator Muzeja konkretne umetnosti Rasmus Kleine je tudi povedal, »da je raznolikost del na tej razstavi velika in vendar gre vedno za osnovno vprašanje kompozicije, barve ali površine. Kaj torej vidimo na razstavi? Slike! Slike, ki obstajajo iz barv, iz geometrijskih oblik, linij in površin. In kdor se hoče ukvarjati s to umetnostjo, se mora vključiti v ta univerzum in le-ta mora z veseljem dopustiti, da barve in oblike delujejo nanj kot glasba. Vzemimo delo Richarda Paula Lohseja: Kdor se ukvarja s sliko, ugotovi, da se vse barve znova pojavijo v nekem stalnem sistemu, da so vse barve enako pogosto zastopane in da ne moremo zamenjati nobene barve, ne da bi s tem uničili sliko. Vse je v odnosu z vsem in vsak element je pomemben za funkcioniranje slike – tako kot posameznik v demokratični družbi... S seboj smo prinesli dela, ki so zložena iz filca, in so nastala kot fotogram, ali dela, ki so sestavljena iz malih elementov in so bila nanošena na nosilec slike. Vidite torej, da

je raznolikost del na tej razstavi velika in vendar gre vedno za osnovno vprašanje kompozicije, barve in površine.«

Kot sta povedala predstavnik mesta in tamkajšnjega Muzeja konkretne umetnosti, ima Ingolstadt posluš, zlasti pa denar za te vrste umetnost, saj se ravnokar pripravljajo na zidavo novega muzeja konkretne umetnosti. Kljub zaostrenim gospodarskim razmeram v Evropi so trije nemški avtomobilski koncerni, med katerimi je tudi Audi, imeli lani blizu 16 milijard čistega dobička in tudi v prvih mesecih letošnjega leta jim dobro kaže. Kako je v Győru, podatkov nimamo. Zato

ker imajo denar, in ker imajo tudi posluš za umetnost, lahko prispevajo tudi za zidavo novih prostorov za kulturo in umetnost.

Kdaj bodo v ingolstadtskem Muzeju konkretne umetnosti tudi dela slovenskih, prekmursko-prleških akademskih slikarjev in kiparjev, ni znano, so pa nekatere – po nestrokovni presoji – zelo blizu tem, ki so zdaj na ogled v sóboški Galeriji. Če bi vprašali, a ne bodo, avtorja tega prispevka, bi v stalno ingolstadtsko zbirko uvrstil, denimo, dela akademskega slikarja Sandija Červeka in Ignaca Medena, gotovo še katerega.

Ernest Ružič

Podelili so nagrade

V petek, 1. junija, so v Budimpešti tudi letos podelili nagrade za dobre rezultate na državnih tekmovanjih iz različnih predmetov. Kot ste v eni od naših prejšnjih števil lahko brali, smo se državnega tekmovanja iz slovenskega jezika udeležili tudi dijaki in dijakinje iz Porabja.

Letos so registrirali 34.795 prijav na tekmovanja iz 27 predmetov in 38 kategorij. To pomeni vsega skupaj 25.547 tekmovalcev, saj se je vsak dijak lahko prijavil k več predmetom. Popularnost državnih tekmovanj kaže tudi to, da od približno 1.100 srednjih šol na Madžarskem so se dijaki prijavili iz 625 srednjih šol, to pomeni 57 %.

Slavnostna podelitev nagrad je bila na gimnaziji Zsigmonda Móricza v Budimpešti. Program se je začel ob dveh popoldne z državno himno. Nato je imel slavnostni govor namestnik ministra za šolstvo, Péter Pósfai. Podelitev so s svojim program popestrili dijaki in dijakinje gimnazije, na kateri se je slovesnost odvijala. Udeleženci smo bili nagrajenci, učitelji oz. starši.

Tistih, ki so dosegli 1.-2. ali 3. mesto, je bilo vseh skupaj 111 iz 65 srednjih šol. Njim je nagrade predala državna sekretarka za šolstvo, dr. Rózsa Hoffmann, ki je pred tem imela tudi slavnostni govor. Na prireditvi so dobili nagrade še nekateri profesorji, ki že vrsto let pripravljajo dijake na tekmovanja.

Slavnostna podelitev, katere smo se udeležili iz Porabja Barbara in Martina Zakoč ter naša učiteljica, Irena Libricz Fasching, se je končala s sprejemom.

Martina Zakoč

Barbara in Martina z učiteljico Ireno Libricz Fasching

OD SLOVENIJE...

Zaradi varčevanja Slovenija zapira prva veleposlaništva

V okviru varčevalnih ukrepov je Slovenija prvič v svoji zgodovini sprejela odločitev o zaprtju diplomatsko-konzularnih predstavništev. Predsednik republike Danilo Türk je na predlog vlade podpisal sklepe o zaprtju štirih veleposlaništev - na Švedskem, Finskem, Portugalskem in Irskem. V skladu s sklepom vlade bo Slovenija zaprla tudi konzulata v New Yorku in Düsseldorfu. Prva predstavništva bo zaprla 15. septembra, ostala pa oktobra. Predsednik Türk je ob tem vladi priporočil, naj hkrati pripravi tudi projekcijo za odpiranje novih veleposlaništev, kjer je Slovenija slabše zastopana, zlasti v Afriki in na Bližnjem vzhodu. Nasprotovanje zaprtju generalnega konzulata v New Yorku pa so v pismu vrhu slovenske politike izrazili tam živeči Slovenci. Zapiranje je zaradi bistvenega zmanjšanja proračuna zunanji minister Karl Erjavec napovedal že marca ob obravnavi rebalansa proračuna, napovedal pa je, da bodo s tem letno prihranili 1,8 milijona evrov.

Druga svetovna vojna terjala skoraj 100 tisoč žrtev

Na Inštitutu za novejšo zgodovino končujejo projekt popisovanja žrtev medvojne in povojne nasilja, ki bo Slovincem dal prvo zelo natančno bazo s podatki in okoliščinami smrti umrlih. Po njihovih podatkih je med Slovenci vojna vihra 2. svetovne vojne in poboji takoj po njej zahtevala 97.500 žrtev. Nekatere zahodne države so se takšnih stvari lotile kmalu po koncu vojne, medtem ko se države srednje in vzhodne Evrope šele zdaj spoprijemajo s podobnimi popisi. Slovenija je torej svetel primer, kako vzpostaviti natančne podatke, na podlagi katerih je nato mogoče nadaljnje zgodovinsko delo, ki bi dodatno osvetlilo različne vidike te totalne in uničevalne vojne. Pomemben podatek za spoprijemanje s temno stranjo zgodovine pa so številke pobitih Slovencev takoj po koncu vojne. Brez povojnih pobojev bi bilo žrtev za 15 odstotkov manj.

Prenosniki za šole v Porabju

8. marca sta se predsednik Republike Slovenije *Danilo Türk* in takratni predsednik Madžarske *Pál Schmitt* sestala tudi v Monoštru. Takrat je na srečanju slovenskega predsednika s predstavniki Slovencev na Madžarskem ravnateljica DOŠ Števanovci

sednik Zveze Slovencev *Jože Hirnők*, ravnateljica ptujske OŠ Olge Meglič *Diana Bohak Sabat* s kolegicama *Vigo Grdiša* in *Leo Kralj* ter ravnateljica DOŠ Gornji Senik *Ildiko Dončec Treiber*. Navzoči so izpostavili pomen tehnične opremljenosti porabskih

Generalni konzul Dušan Snoj simbolično predaja prenosni računalnik ravnateljici gornjeseniške šole

Agota Holec izrazila potrebo po računalnikih, s pomočjo katerih bi se lahko znatno izboljšal dvojezični pouk na manjši porabski dvojezični osnovni šoli. Po srečanju je z Urada predsednika Republike Slovenije prevzel pobudo *Ladislav Lipič*. Po posvetovanju s predstavniki Zveze Slovencev na Madžarskem in Generalnega konzulata RS v Monoštru sta ravnateljici obeh dvojezičnih šol naslovili pismo na Urad predsednika, sodelavci katerega so za name ne porabskega šolstva uspeli zagotoviti dvajset prenosnih računalnikov. Le-te so v preteklem obdobju uporabljali v Državnem zboru RS, končno pa so v Porabje prispeli s posredovanjem OŠ Olge Meglič s Ptuja. Slednja ustanova je v partnerskih stikih z DOŠ Jožefa Košiča na Gornjem Seniku, povezanost je rezultat truda sodelavcev Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, še posebej sekretarja *Tadeja Bojneca*.

8. junija so se na seniški šoli zbrali generalni konzul RS v Monoštru *Dušan Snoj*, pred-

osnovnih šol pri dvojezičnem pouku ter povezanosti zamejskih izobraževalnih ustanov s šolami v matici. Seniški šoli so namenili osem prenosnikov in prav tako osem števanovski. Računalnike pa so - verjetno zaradi varnostnih razlogov - popolnoma izpraznili, tako bi bil naslednji korak morda zagotovitev slovenske programske opreme za prenosnike.

»Preko razpisov smo pridobili že večje število računalnikov za šolo. Smo pa veseli prenosnikov s slovenskimi tipkovnicami, ki jih bomo lahko uporabljali tudi po učilnicah. Če bi se posrečilo, pa bi zaprosili tudi za slovensko programsko opremo, ki bi jo lahko učinkovito uporabljali tako pri urah računalništva kakor drugod v sklopu dvojezičnega pouka« - se je vsem posrednikom zahvalila ravnateljica Ildiko Dončec Treiber.

V Števanovcih pa so bili še bolj potrebni tehnične osvežitve, saj je tamkajšnja računalniška oprema že zastarela in se je tudi število učencev po-

Pismo iz Sobote

Konec šoule

Ja, znouva je prišlo tisti čas, ka se šoula zgotouvi. Prišo je čas, ka se za ene nika vcejlak skonča za nešterne pa začne. Tak, kak je tou vsigdar v naši žitkaj. Depa, konec šoule skur vsikši najbole pouni po tejm, ka več kak dva mejseca nej trbela v šaulo ojditi. Dva dugiva mejseca, ka sta vsigdar preveč brž minoula. Kak de s tejm tou leto, eške niške ne vej. Ne gučim od mlajšov, školnicke pa lerance mi po glavej ojdijo. Ja, kriza pa vse drugo ji je pošteno po žepki vdarila. Vsikšo leto do zdaj so kak vsi drugi doubili regres. Ja, tou so tisti pejnzi, ka si po tejm leko kaj malo vopomorejo, gda na dopust na mordje ali pa kama indrik dejo. Zdaj toga nega!

Ja, kak povejdano, tisto, ka so naše prejnje glave na nikoj djale, zdaj drugi morajo voplačati. Pa so zdaj ranč tej najbole prejnji konec šoule napravili za žalosten konec šoule. Mlajšov tou ne briga, samo ka se je šoula za nji zgotouvila. Tisti, ka je včijo, pa je eške kak birga. Vsikšo leto so šegou meli kama iti, ka si spočinejo od dela, od mlajšov pa od douma ranč tak. Kak povejdano, tou leto de vcejlak ovak. Pejnez nega. Pa kak vōvidi, je eške duga leja ranč nede. Tak do od mlajšov počitnice trno kratke, od njihovi učitelov pa duge, duge, najbole duge do tejsa mau. Gda so eške na moudje ojdili, so domou prišli pa skur vsikši je gnako pravo:

»Trno lepou je bilou, depa, tak brž je vse minoulo.«

Zdaj do vcejlak ovak gučali:

»Trno lagvo je bilou, pa tak dugo je trpelo. Eške dobro, ka se je šoula začnola.«

Nika si nedo kazali, kak ji je sunce spekle. Ka tou, če te doma sunce speče, tou nika ne vala. Samo ništerni do vejdlj prajti, kak je tou leto na moudji znouva vse drakše. Leko, ka se takši ali pa takša najde, ka kakši kejpce domou prinese. Tak do drugi leko gledali, kak je gé na moudji ali pa na kakšnom drugom lejpom mesti. Ka do pa vsi tisti delali, ka nikan nedo šli? Nika, vejn do doma gabele viška držali pa čakali, aj se šoula začne. Eni do vejn olimpijado v Londoni gledali. Tisti do leko gledali, ka so njim eške nej tevene vōzakapčnoli. Pa tisti tō, ka eške televizijo sploj majo. Na, tisti, ka srečo majo, do jo gledali. Naši najbole prejnji pa do na tou tō vedli kaj nazaj povedati.

»Tak trbej! Šport trbej gledati, ka se naši lidge preveč malo brigajo za svoje tejsa. Tak, tak, šport, tou je gé za naše lidi. Vidite, kakšo skrb mamo za vas!«

Moja tašča Regina, trno čedna ženska, vcejlak ovak brodi. Vej go pa vsikši pozna, pa vsikši vej, ka una na takšo povej:

»Ranč tak mora biti! Ka do pa koulakvrat ojdili?! Aj doma ostanejo pa delajo. Vej če dela nemajo, aj k meni pridejo, ge njim delo brž najdem.«

Kakoli že stoj povej, té konec šole de za ene sladki, za druge pa bridki. Kak de pa meni, pa vam sploj vō ne ovadim, ka nede stoj nevoškini.

Miki

večalo. *»Zdaj imamo že take interaktivne zgoščenke, ki jih lahko s pridom uporabljamo tako pri urah slovenskega jezika kakor tudi na drugih področjih dvojezičnega pouka. Ta dan je za šolo izjemnega pomena«* - je poudarila ravnateljica Agota Holec.

»Dobri dve leti sodelujemo z obema šolama, predvsem z Gornjim Senikom. Partnerstvo se je začelo na pobudo Urada RS za Slovece

v zamejstvu in po svetu, do sedaj smo si izmenjali več obiskov. Me veseli, da smo lahko postali posredniki pri podaritvi računalniške opreme« - je izrazila zadovoljstvo ptujska ravnateljica Diana Bohak Sabat.

Računalniki pomenijo znatno pomoč obema šolama, predvsem pa števanovski. Z ustrezno slovensko programsko opremo pa bodo lahko še koristnejši pripomočki pri dvojezičnem pouku.

-dm-

Ekskurzija dijakov monoštrske gimnazije

Na monoštrski gimnaziji je že tradicija, da tiste dijake, ki so uspešni v nemščini, nagradijo z enodnevno ekskurzijo v Avstrijo. Udeležijo se je lahko tisti, ki so že naredili jezikovni izpit na srednji ravni ali so zelo pridni pri pouku. Izlet vedno organizira šola, dijaki si moramo plačati samo vstopnice.

Letos smo imeli malo daljšo pot, zato smo manjši znesek morali dodati k potnim stroškom, ampak splačalo se je.

Ciljekskurzije, ki je bila 5. junija, je bil Hallstatt. Ker je to majhno naselje, oddaljeno od Monoštra približno 270 kilometrov, smo štartali ob šestih zjutraj izpred osnovne šole Széchenyi.

Kljub temu da je zjutraj malce deževalo, je bilo razpoloženje na avtobusu zelo dobro in smo komaj čakali, da

prispemo tja, saj smo na internetu že prej pogledali nekatere stvari in smo bili radovedni, kaj nas vse čaka ta dan.

Okrog pol enajstih smo že prispeli do našega cilja, do Hallstatta. Naselje je trg in turistični kraj v zgornjeavstrijski pokrajini Salzkammergut na jugozahodnem bregu jezera Hallstätter See. Kraj, v katerem živi približno 800 prebivalcev, je dobil ime po nahajališču

rudnikov soli, ki so jih izkoriščali že v prazgodovini.

Kot prvo znamenitost smo obiskali rudnik soli. Do vrha, to pomeni 838 metrov, smo se podali z vzpenjačo (felvonó, sikló). Mislim, da je to bilo enkratno doživetje, saj smo od zgoraj lahko občudovali panoramo kraja.

Na začetku smo morali obleči zaščitne obleke. Potem je nas čakal 70-minutni sprehod po rudniku, na katerem

smo imeli vodstvo v nemščini. Ogledali smo si nekaj kratkih filmov, s pomočjo le-teh smo bolje spoznali zgodovino rudnika in soli. Zelo zanimiva stvar je bila t. i. »Holzrutsche«. To je drča (csúszda) iz lesa, ki je dolga 64 metrov. Po njej smo drsili v globino (mélybe). V rudniku smo slišali tudi legendo »Mann im Salz«. Ta pravi, da so leta 1734 našli mrtvo telo

v celoti, to pomeni, da je sol konzervirala človeško truplo. Ta moški je verjetno bil rudar. Njegovo mrtvo telo so prinesli iz rudnika in so ga pokopali blizu pokopališča. Ker nihče ne ve, kje je to truplo pokopano, je to samo legenda.

Na koncu nas je vlak, t. i. »Grubenbahn«, odpeljal iz rudnika na sonce. Ko smo odhajali, smo dobili tudi malo soli za darilo oz. spomin.

Popoldne smo obiskali »Beinhaus«. Tu je mala kapelica z imenom »Michaeliskapelle«.

Poleg nje je malo pokopališče. To pokopališče je zelo zanimivo, saj imajo samo lesene križe, ker so zaradi majhnosti mesta nekoč po desetih letih izkopavali mrtve, sedaj pa pokopavajo več ljudi na eno mesto ali tudi izkopavajo. Takrat,

ko so izkopali mrtveca, so vzeli lobanjo (koponya), jo okrasili, napisali datum rojstva in smrti. Potem so jo odložili v tej mali kapelici, kjer je več sto takih lobanj. Zdaj to storijo samo takrat, če je to umrli prosil v svojem testamentu. Zadnja lobanja je od neke starejše gospe iz leta 1995.

Ker je naselje bilo enkratno in tudi družba je bila vesela, je čas ta dan hitro tekkel, zato smo dobili samo eno prosto urico, da bi tudi sami obiskali kakšne skrite kotičke.

Okrog pol petih smo se odpravili proti domu, saj je pred nami bila še štirurna pot in naslednji dan smo morali v šolo. Okrog pol devetih smo se vrnili v Monošter, polni doživetij, ki jih ne bomo pozabili.

Martina Zakoč

Spominska stebra

Državna slovenska samouprava bo avgusta 2012 postavila spominska stebra v čast odseljenim pripadnikom slovenske skupnosti za ohranjanje slovenske jezikovne kulture in prenašanje le-te na mlade generacije z naslednjim napisom: **Sterin doma samo vözvonijo** – *Akikért itthon már csak a harang szól.*

- na pokopališču v Slovenski vesi in
- na pokopališču na Verici.

V kolikor se istovetite z zgoraj opisanim ciljem, ga lahko podprete do 15. avgusta 2012 z nakazilom svojega denarnega prispevka na naslednja transakcijska računa:

Številka tr. računa:

11747068- 20021692 Sklicevanje: Verica-Ritkarovci

Številka tr. računa:

11747068- 20021685 Sklicevanje: Monošter-Slovenska ves

... DO MADŽARSKE

Odstopil državni sekretar za kulturo

Prejšnjo sredo, 13. junija, je odstopil državni sekretar za kulturo, literat Géza Szöcs. Potezo je bilo pričakovati, kajti novi minister na čelu Ministrstva za nacionalne vire Zoltán Balogh je že ob svojem imenovanju izjavil, da želi močnejšo kulturno politiko. Meni, da je državno sekretarstvo (ministrstvo za kulturo) pod vodstvom Szöcsa zgubilo nekaj pomembnih področij, med temi je nadzorovanje Inštitutov za madžarsko kulturo v tujini, ki ga je prevzelo Ministrstvo za javno upravo, oziroma upravljanje filmskega sklada. Tudi proračunskih pozicij za kulturo niso obdržali, kajti v zadnjih desetih letih je prav letos najmanj denarja za kulturo, kar pomeni tudi zapiranje kulturnih inštitucij ali predajo drugim upraviteljem. Recimo ukinili so samostojnost županijskih arhivov, ki jih upravlja po novem Državni arhiv. Županijske knjižnice bodo verjetno prevzele mestne občine, zelo negotov je položaj muzejev.

Minister za človeške vire bo za novega državnega sekretarja za kulturo imenoval Lászla L. Simona, predsednika komisije za kulturo in tisk v madžarskem parlamentu.

V parlamentu ocenili dveletno delovanje vlade

14. junija je potekal v parlamentu t. i. debatni dan, na katerem so ocenili dveletno delovanje Orbánove vlade. Namestnik premiera Tibor Navracsics je v uvodu poudaril, da se je vlada ob ustanovitvi znašla v gospodarski in etični krizi, enako inštitucije države, toda kabinet je našel prave odgovore in bo Madžarska leta 2014 gospodarsko močnejša kot je bila leta 2010. Vodja poslanske skupine FIDESZ-a Antal Rogán je izpostavil, da se je Madžarski v zadnjih dveh letih uspelo izogniti »grški poti«, na kar smo lahko ponosni. Po mnenju opozicijskih strank se je Orbánova vlada odločila za napačno smer, vodi zgrešeno gospodarsko politiko, ki je namesto obljubljenega 4-6-odstotnega gospodarskega rasti privedla do 1,5-odstotne recesije. Po mnenju zelene stranke LMP je vlada izgradila centralizirano oblast, vodi napačno davčno politiko, mladi in intelektualci pa zapuščajo državo.

Spejvajmo, aj se ne pozabi, aj se ohrani

Rejldko se najde taši človek, kak je Laci Bajzek z Gorejnjoga Senika, šteri v trej zboraj spejva, v Mešanom pevskem zbori Avgust Pavel, v Cerkvenem zbori sv. Cecilije pa v skupini ljudski pevcov. Tak mislim, ka tau je sploy velko delo, zato ka s tejm se tō ohranja porabska kultura pa gezik tō. Gnesden lidgé več nej ali samo malo spejvajo, nej tak kak prvin, gda so vsakši den spejvali, če so veseli bili te zato, pa ranč tak te tō, če so kakšno žalost meli.

- Laci, kak si ti začno spejvati? Gda si daubo volau za tau?

»Tak v sedemdeseti lejtaj pa v osemdeseti lejtaj je tū na Gorenjom Seniki fejest šega bila, ka so spejvali, eške te so spejvali, gda so domau šli po poš-tiji. Dapa nej trbej mena dalač titi, zato ka moj oča, šteri več ne žive, podnek, gda so malo duža bili v krčmej po meši, te so že oni tō spejvali. Tak sem gorraso, v taši mejsti sem biu, gde sta pesem pa spejvanje vsigdar paulak bila, ka koli so delali. Žalostno, tau gnesden več tak spontano ne pride naprej, ka bi lidgé spejvali. Drūga prilika pa tau bila, ka sem leko v zbori spejvo, gde sem se leko malo včiu, pa eške več vole daubo. Te kraug je tisti, gde eške tau drži, ka lidgé spejvajo, pa nej samo te, gda nastopamo, liki na autobusi tō na svojo veselje, gda se pelamo.«

- Od koga si ti erbo te dober glas?

»Tak mislim, ka bola od oče, zato ka on je fejest spejvo, istino, mati zato tō spejva, samo una nej mejla tak priliko. Zato, ka po krčmaj prvin so bola samo moški pa podje vkūpstani-li spejvati.«

- Samo so slovenski spejvali ali zmejs kaj vogrski tō?

»Leko povejm, ka samo slovenske smo spejvali, par, ka so bile vogrske, tiste so bola samo vojaške bile.«

- Kak leko telko pesmi si zamerkaš?

»Tau je tak, ka bola taše spejva-

mo, ka déjo, pa taše, štere znamo vkūper spejvati. Zaman začnem tašo spejvati, štero ge znam, drūgi pa nej, zato ka te drūgi do me samo poslušali. Dosta je taši, štere znamo brez papiro, dapa gestejo taše pesmi, štere nej. Če se nam povidijo, te vzemamo papir pa tak spejvamo. Kak so tau Slaka pesmi, naprimer v Dolini tihi pa takše nauve, štere smo prvin nej poznali. Leko povejm, zato dosta znam, dapa nej vse do konca. Človek zato pozabi, pa par kitic zmejs vōostane, če ne vadiš vsakši den.«

- Tau je eške zanimivo, ka vi tū na Seniki vsigdar v terci spejvate.

»Tau, ka dvoglasno spejvamo,

kak spejva, ka pa je z mladimi?

»Tau leko povejm, ka s te mlajše generacije že samo sploy malo

Laci Bajzek

jih spejva. Tisti, šteri v pevski zbor pridejo, tisti ali prejk starišov, šteri spejvajo v zbori ali zato pridejo spejvat, ka so v osnovni šauli v zbori bili. Na

Gorenjesenički ljudski pevci

tau je zato, ka mi od starcov smo tak čili, tak smo se navčili. Vejn, prvin gda sem krave paso ali dogijo pa na slovenskom radiji sem pesmi poslušō, gde sem vsigdar v terci vcujspejvo, zato ka se je mena tak bola vidlo, tak lepše zveni. Če maš posluh, tau te že tak samo od sebe pride, vejn zato, ka smo mi tau erbali od starišov.«

- Tvoja generacija eške tak

tejm kaj malo vidim, ka se tak vcujdržijo, dapa leko povejm, ka tau fejest, fejest vōdé.«

- Laci, gda si ti začno v mešenom pevskom zbori spejvati?

»Ge sem leta 1981. začno, zdaj že več kak tresti lejt. Dapa ge sem že v osnovni šauli začno slovenski spejvati od petega razreda naprej, gda je nas Erika Glanz včila slovenščino. Meli smo eden mali zborček,

tri dekile pa trgé podje smo bili, pa tak smo te začnili na tekmovanje odti. Te sem že k meši tō bola začno odti pa sem prišo k cerkvenomi zbori tō. Te je eške tau nej tak bilau kak zdaj, te si leko ponosen biu pa dober glas si mogo meti, če si tam leko spejvo, zato ka velki je biu tisti kraug, iz šteroga so lidi vōodebrali. Tiste ženske so tak lepau spejvale kak orgle, dobro je bilau nijj poslušati. Tak sem te član grato cerkvenoga zbora tū na Seniki.«

- Kak si začno spejvati v tretjoj skupini, pri ljudski pevcaj?

»Tauma je že tō prejk kak deset lejt. Gnauk je bila niša prilika, ka so nas zvali v Odrance. Z velkim zborom je težko, da kama demo, ka bi vsigdar vsakšoma dobro bilau, tau je pa bola taši mali kraug, gde nas je šest, sedem, šteri tak malo bola znamo, ali več lejt smo odli že spejvat. Te smo tak vkūpstani-li pa od tistoga mau kak ljudski pevc nastopamo, vodi pa vči nas Vera Gašpar.

- S tejm trejmi zbori si zato v dosti mejstaj odo po Sloveniji, kama bi bola težko sam od sebe prišo, nej?

»Leko povejm, ka v Sloveniji bi vejn nika tašo nauvoga mi nej mogli pokazati, gde sem eške nej odo. Zvūn tauga smo eške odli pri zamejski Slovencaj tō, kak v Avstriji tak v Italiji tō, pa smo meli nastop v Müncheni tō. V dosta mejstaj sem odo, kama bi vejn sam od sebe ni-dkar nej prišo, če bi nej spejvo

pa nikan bi nej ūšo. Tej lejpi spomini so vekivečni. Zvūn tauga, ka smo po lejpi pokrajinaj odli, se emo dobro družbo, gde sem leko spejvo pa pleso, če sem tak emo volau. Leko povejm, če zdaj tak te trideset lejt gledam, ka na spejvanje sem največ prostoga časa goponūco, dapa najbola sem se počūto tō. Srečo mam, pa tak mislim drugi tō, ka smo meli tau, pa mamu tau priliko, ka v pevskom zbori leko spejvamo. Mi, starejši tau eške vejmo ceniti, dapa tak mislim, mladi več tak nej. Dobro, tau je tō istino, ka zdaj je že drūgi svejt, pa zaman škemo mi, naj čim več mladi spejva, siliti nikoga ne moreš, če nejma volau za tau. Tau je zato škoda, ka tū na Gorenjom Seniki, gde sem ge živo, pesem pa spejvanje sta vsigdar za vrejdnost valala.«

- Na konci kedna, gda se pogučavava, deta v Šentvid na pevski tabor. Zdaj več ranč ne vejm, kelšo paut. Zaka je tau za vas tak fejest pomembno?

»Što je eške nej biu tam, tistoma tau ranč taprajti ne vejm. Tau je edna taša množična manifestacija, ka videti pa slišati moraš. Tisti cejli den se samo kauli pesmi vrtij. Nas več gezero pevcov vkūpride. Tau povejm, ka tau vsakši pevec gnauk mora doživeti v Šentvidi. Gda si tam pa tau doživiš, te od tauga plus energijo dobiš k taumi, ka tadala spejvaš pa ohranjaš porabsko kulturo.«

Karči Holec

KŪHARJEVA SPOMINSKA HIŠA

NA GORNJEM SENIKU

(cerkvenozgodovinska in etnološka razstava)

Odprta ob torkih, četrtek in sobotah

od 12. do 16. ure.

Kontaktna oseba: Ibolya Neubauer

Tel.: +36-30-6088-695

Vodstvo v slovenščini!

Vstop brezplačen!

Naslov: H-9985, Gornji Senik, Cerkvena pot 11.

OTROŠKI

Na koncu šolskega leta so učenci prihajali v šolo iz dneva v dan z lažjimi šolskimi torbami. V tem času so se organizirali

HURA! POLETNE POČITNICE SO TU!

leto 2011/2012 konča z lepimi spomini.

Na naši vzgojno-izobraževalni ustanovi smo imeli naslednje vsebinsko pestre programe:

1. junij: Zbiranje odpadkov

Zbiranje starega papirja

na šolah izleti, športni programi, dijaški dnevi in pohodi v naravo. Ni bilo drugače niti na števanovski dvojezični šoli.

za ponovno uporabo, tj. starega papirja in železa. Učenci in učitelji so po vasi pobirali stari papir in železo za recikliranje.

V Mačkovcih smo tekmovali v mešanih ekipah

V parku pustolovščin v Gyöngyösfalu

MLAŠEČI

Dijaška samouprava šole je zelo aktivno delala na tem, da se šolsko

Denar, ki ga dobimo za odpadni papir in železo, bomo uporabili za otroke.

4. junij: Dan pedagogov. Prva nedelja v juniju je dan učiteljev.

Ob tej priliki so učenci s kratkim, ganljivim programom razveselili vse učitelje na šoli.

5. junij: Športno srečanje v Mačkovcih. Učenci POŠ Bodonci, POŠ Mačkovci in DOŠ Števanovci so se srečali na igrišču mačkovske osnovne šole. Bilo jih je točno 100. Naredili smo štiri mešane skupine, vsaka ekipa si je izbrala ime, kar so si zapisali v preglednico rezultatov. Ekipa so si izbrale naslednja imena: Goričanci, Smrkci, Levi in Tigri. Otroci so morali reševati zabavne igre: NOŠNJA BALONOV med lici in med hrbti, SLALOM S SKIROJI, METANJE OBROČEV NA PALICO, PIHANJE MOKE, OBEŠANJE PERILA, METANJE ŽOGIC V TARČO, VLEČENJE VRVI. Lep dopoldan smo lahko preživeli z našimi slovenskimi prijatelji. Veliko smo navijali, ploskali, kričali, in smo se še več smejali. Hvala vodji POŠ Aniti Puhani za organizacijo.

11. junij: Šolski izlet. Cela števanovska šola se je napotila jutraj v deževnem vremenu s 50-sedežnim avtobusom na izlet. Ko smo prispeli na naš prvi cilj, v Kőszeg, je dež takoj ponehal. Dopoldne smo se spoznavali z znamenitostmi mesta. Popoldne je že zasijalo tudi sonce, zato smo res lahko uživali v parku pustolovščin, v »Gyöngyösfalu«. Vsak učenec in tudi nekatere učiteljice so se preizkusili na žičnicah, seveda s čeladami in varnostnimi pasovi. Na začetku se je zdelo grozno, a vsak je premagal strah.

Učenci višjih razredov in učiteljice so sodelovali na skupinskem ustvarjalnem treningu, otroci nižjih razredov pa so se v tem času vozili z malim vlakom. Hitro je prišel večer in žal, morali smo počasi odhajati, seveda prispeli smo domov spet v dežju. Vrnili smo se utrujeni, toda z lepimi spomini.

12. junij: Dijaški dan. Cel dan smo bili na šoli, a nismo se učili. Tekmovalni duh je zajel šolo. Imeli smo različna tekmovanja: »Bodi zvezda«, »Ena minuta in boš zmagal«, iskanje prstanov, trnkarjenje, pravljica igra. V sladoledarni/slaščičarni (v eni izmed učilnic) smo se lahko malo sprostiti, saj so se popoldne začele spretnostne tekme. Pozno popoldne smo končali

dan s skupnim plesom.

15. junij: Valeta in slovesnost ob koncu šolskega leta.

predvsem učiteljici Evi Kukor.

Hura! Tu so poletne počitnice!!

Kaj nas še čaka poleti?

Učiteljski zbor naše šole ob Dnevu pedagogov

V Kőszegu pred cerkvijo

Od 25.-29. junija: VII. Mednarodni lončarski tabor na šoli v Števanovcih

2.-6. julija: Seminar za porabske učitelje v Slovenj Gradcu

12.-19. julija: Poletni jezikovni tabor za učence porabskih šol v Piranu

26.-29. julija: Etnološki tabor v Šalovcih

26.-28. julija: Muzeološki tabor v Sombotelu

19.-25. avgusta: Likovna kolonija mladih v Italiji

Na dijaškem dnevu na domači šoli

V imenu vodstva šole se zahvaljujem za pester program vsem učencem, predvsem Vanesi Bedi in Kristini Žokš; vsem učiteljem,

Anica Salai
učiteljica
DOŠ Števanovci

KAUT

PETEK, 22.06.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO: NA POČITNICE, 10.20 NOČKO: J.W.GRIMM: NAJDIPTIČEK, OTR. SER., 10.25 AN BAN PET PODGAN, LUTK. NAN., 10.55 ODDAJA ZA OTROKE, 11.05 (NE)POMEMBNE STVARI: GRAVITACIJA, 12.00 POROČILA, 12.05 PANOPTIKUM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 POGLEDI SLOVENIJE, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, ROMSKA ODDAJA, 16.00 MARČI HLAČEK, RIS., 16.20 V BOJU S ČASOM, NEMŠ. NAD., 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 POSEBNA PONUDBA, 17.55 HOTEL POLDRUGA ZVEZDICA, HUM. SER., 18.25 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 DRŽAVNA PROSLAVA, 22.45 POROČILA, 23.10 POLNOČNI KLUB, 0.20 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, ROMSKA ODDAJA, 0.35 POSEBNA PONUDBA, 1.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.50 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.15 INFOKANAL

PETEK, 22.06.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI, 8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 ZABAVNI INFOKANAL, 10.25 DOBRO JUTRO, 12.55 HOJA PO VODI, DOK. FILM, 13.50 OSMI DAN, 14.20 SLEDI, 14.50 MINUTE ZA ..., 15.25 ČRNO-BELI ČASI, 15.40 SLOVENSKEGA MAGAZIN, 16.00 KNJIGA MENE BRIGA, 16.30 MOSTOVI - HIDAK, 17.05 RAD IGRAM NOGOMET, 17.30 MIGAJ RAJE Z NAMI, 18.05 EVROPSKO PRVENSTVO V NOGOMETU, 18.05 1. ČETRTFINALNA TEKMA, 20.45 2. ČETRTFINALNA TEKMA, 23.00 2. ČETRTFINALNA TEKMA - VRHUNCI, 23.15 SODOBNA DRUŽINA, AM. NAD., 23.40 ŠPARTANEC, KOPRODUKCIJSKI FILM, 1.30 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 23.06.2012, I. SPORED TVS

7.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE: RIBIČ PEPE: ČRKA E V SLOVENSKEH GRADOVIH, 7.20 IZ POPOTNE TORBE: POČITNICE, 7.40 BINE, LUTK. NAN., 8.10 M.PUNGARTNIK: CIRKUS PRIHAJA, LUTKOVNA PREDSTAVA, 8.50 STUDIO KRIŠKRAŠ: PRIJATELJSTVO, 9.35 ABECEDNIK ZALJUBLJENE KRASTACE, 9.40 PALČEK DAVID, RIS., 10.05 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.50 2012, LETO NIČ: KODEKS, NIZOZ. NAD., 11.20 KINO KEKEC: BORKO POKORKO, JAP. FILM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.20 TEDNIK, 14.25 ALPE-DONAVA-JADRAN, 15.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 15.30 NA VRTU, 15.55 JAFFA, PEKLENSKA POMARANČA, DOK. ODD., 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 SOBOTNO POPOLNE, 18.25 OZARÉ, 18.35 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 NEUSTALJIVA ENERGIJA, KONCERT NUŠE DERENDA IN SIMFONIČNEGA ORKESTRA RTV SLOVENIJA, 21.45 ANTHONY ZIMMER, FR. FILM, 23.15 POROČILA, 23.50 POLETNA SCENA, 0.20 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 0.35 PRI PEARSONOVH, AM. NAN., 1.00 JAFFA, PEKLENSKA POMARANČA, DOK. ODD., 1.55 OZARE, 2.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 2.50 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 3.10 INFOKANAL

SOBOTA, 23.06.2012, II. SPORED TVS

8.30 SKOZI ČAS, 8.50 POGLEDI SLOVENIJE, 10.15 POSEBNA PONUDBA, 10.40 SLOVENC V ITALIJE: OPENSKI TRAM, 11.20 OSMI DAN, 11.55 MIGAJ RAJE Z NAMI, 12.25 KAJAK KANU NA DIVJIH VODAH: SV. POKAL, 13.55 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA EVROPE - KVALIFIKACIJE, 15.05 EVROVIZIJSKI MLADI GLASBENIKI 2012, 17.00 LONDONSKE VRTILJAK, 17.30 ŠPORTNI IZZIVI, 18.00 DRŽAVNO PRVENSTVO V ULIČNI KOŠARKI, 18.05 EVROPSKO PRVENSTVO V NOGOMETU, 18.05 2. ČETRTFINALNA TEKMA, 20.35 3. ČETRTFINALNA TEKMA, 23.00 VRHUNCI, 23.15 NA LEPEŠE, 23.40 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 1.30 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 24.06.2012, I. SPORED TVS

6.30 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 7.00 ŽIV ŽAV, 10.15 DEDEK V MOJEM ŽEPU, AM. NAN., 10.45 PRISILHUNO TIŠINI, 11.10 OZARE, 11.15 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 14.30 OBRAČUN PRI O.K. CORRALLU, AM. FILM, 16.30 PRVI IN DRUGI, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 IGRALCI BREZ MASKE - TONE KUNTNER, 18.20 IGRALCI TUDI POJEJO, 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 UMORI NA PODEŽELJU - ODMEVI MRTVIH, ANG. NAN., 21.30 JOŽE CIUHA, SLIKAR SVOJEGA ČASA, DOK. PORTRET, 22.30 NA POTI: NA POTI NA DRAŽGOŠKO GORO, DOK. SER., 23.00 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA, DOK. SER., 23.10 POROČILA, 23.35 POLETNA SCENA, 0.10 SINOVI ANARIHJE, AM. NAD., 0.55 ALPE-DONAVA-JADRAN, 1.25 IGRALCI BREZ MASKE - TONE KUNTNER, 2.25 IGRALCI TUDI POJEJO, 2.40 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 3.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 3.55 INFOKANAL

NEDELJA, 24.06.2012, II. SPORED TVS

7.15 SKOZI ČAS, 7.20 POLETNA SCENA, 7.50 GLOBUS, 8.25 ALPE-DONAVA-JADRAN, 8.50 ZDRAVJE SLOVENCEV: OČESNE BOLEZNI, DOK. SER., 9.15 32. SREČANJE TAMBURAŠEV IN MANDOLINISTOV SLOVENIJE, 9.55 GLASBENA MATINEJA - MOZARTINE, 11.25 ŽOGARIJA, 11.55 KAJAK KANU NA DIVJIH VODAH: SVETOVNI POKAL, 13.00 SLOVENSKE OLIMPIJSKE STOLETJE, DOK. SER., 13.55 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA EVROPE, 15.50 RAD IGRAM NOGOMET, 16.15 SLOVENSKE OLIMPIJSKE STOLETJE, DOK. SER., 17.50 EVROPSKO PRVENSTVO V NOGOMETU: 3. ČETRTFINALNA TEKMA, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 EVROPSKO PRVENSTVO V NOGOMETU, 20.35 4. ČETRTFINALNA TEKMA, 23.00 VRHUNCI, 23.15 NINA IN ZAJEC, KRATKA TV-IGRA, 23.30 FRAGMA: LJUBEZEN JE ENERGIJA, KRATKA TV-DRAMA, 0.05 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDELJEK, 25.06.2012, I. SPORED TVS

6.50 POLETNA SCENA, 7.25 UTRIP, 7.40 ZRCALO TEDNA, 8.00 RISANKE, 9.10 RIBIČ PEPE, 9.30 MIHEC IN MAJA, 9.35 IZ POPOTNE TORBE: POČITNICE, 9.55 AJKEC PRI RESTAVRATORJIH, 10.15 TOMAŽEV SVET, OTR. SER., 10.25 DEDEK V MOJEM ŽEPU, AM. NAN., 10.50 TABORNIKI IN SKAVTI, 11.05 SPREHODI V NARAVO, 11.25 V DOTIKU Z VODO, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 POLNOČNI KLUB, 14.45 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.50 BALL, RIS., 16.00 VRTNI PALČEK PRIMOŽ, RIS., 16.10 BACEK JON, RIS., 16.20 ALI ME POZNAŠ: JAZ SEM POLETNI DAN NA VRTU, 16.30 RIBIČ PEPE, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.20 DUHOVNI UTRIP, 17.35 TEA TIME NA GORIČKEM, DOK. FELJTON, 18.00 BLISK,

SLOV. NAD., 18.30 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, 20.00 SAMORASTNIKI, SLOV. FILM, 21.25 MOŠKI, KRATKI FILM, 22.00 POROČILA, 22.20 POLETNA SCENA, 22.55 UMETNOST IGRE, 23.25 KNJIGA MENE BRIGA, 23.45 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 0.30 DUHOVNI UTRIP, 0.45 DNEVNIK, 1.15 DNEVNIKOV IZBOR, 1.35 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.05 INFOKANAL

PONEDELJEK, 25.06.2012, II. SPORED TVS

8.30 ZABAVNI INFOKANAL, 12.10 PROSLAVA OB DNEVU DRŽAVNOSTI, POSNETEK S KONGRESNEGA TRGA V LJUBLJANI, 13.45 NA LEPEŠE, 14.25 JAFFA, PEKLENSKA POMARANČA, DOK. ODD., 15.20 PRVI IN DRUGI, 15.40 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, 16.00 DOBER DAN, KOROŠKA, 16.30 JOŽE CIUHA, SLIKAR SVOJEGA ČASA, DOK. PORTRET, 17.20 PRAVA IDEJA!, 17.55 EVROPSKO PRVENSTVO V NOGOMETU: 4. ČETRTFINALNA TEKMA, 19.50 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 20.00 EVROPSKO PRVENSTVO V NOGOMETU, 21.00 DEDIŠČINA EVROPE, 21.00 PUCCINI, IT-NEMŠ. SER., 0.15 PEKLENSKI IZBOR, 1.05 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 26.06.2012, I. SPORED TVS

7.05 POLETNA SCENA, 7.40 DNEVNIKOV IZBOR, 8.00 OTROŠKI PROGRAM, 11.10 TABORNIKI IN SKAVTI, POUČNO-RAZVEDRILNA NANIZANKA ZA OTROKE, 11.25 V DOTIKU Z VODO: NAPAČNI SKELEPI, AVSTRAL-NEMŠ. NAN., 12.00 POROČILA, 12.20 UMETNOST IGRE, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 DOSJE: NIKOMUR NE SMEŠ POVEDATI, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 TONI IN BONI, RIS., 15.45 METKA IN ZVERINKO ZVER, RIS., 15.55 ALEKS V ŽIVALSKEM KRALJESTVU, RIS., 16.00 TFO, RIS., 16.05 BINE, LUTK. NAN., 16.25 NENAVADNE IN PRISMUKNJENE ŽIVALI, DOK. SER., 16.30 DALEČ OD DOMA, DOK. FILM, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 UGRIZNIMO ZNANOST, 17.40 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA, DOK. SER., 17.50 BLISK, SLOV. NAD., 18.20 MINUTE ZA JEZIK, 18.30 RISANKA, 18.55 VREME, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TARČA, 21.00 MEDNARODNA OBZORJA, 22.00 ODMEVI, 22.50 POLETNA SCENA, 23.30 GLOBUS, 0.00 AMERIKA, ZGODBA O ZDA, DOK. SER., 0.45 UGRIZNIMO ZNANOST, 1.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.50 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.15 INFOKANAL

TOREK, 26.06.2012, II. SPORED TVS

8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.45 ZABAVNI INFOKANAL, 12.50 PEKLENSKI IZBOR, 14.05 NEUSTALJIVA ENERGIJA, KONCERT NUŠE DERENDA IN SIMFONIČNEGA ORKESTRA RTV SLOVENIJA, 16.15 NA POTI: NA POTI NA DRAŽGOŠKO GORO, DOK. SER., 16.50 MOSTOVI - HIDAK, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.55 KOŠARKA: KVALIFIKACIJE ZA EVROPSKO PRVENSTVO (Ž), SLOVENIJA: SLOVAŠKA, 19.55 ŽREBANJE ASTRA, 20.00 EVROPSKO PRVENSTVO V NOGOMETU, 20.30 SOUTH RIDING, ANG. NAD., 21.25 PRIJAZEN MOŽAK, NORV. FILM, 23.10 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 0.45 ZABAVNI INFOKANAL

SREDA, 27.06.2012, I. SPORED TVS

6.45 POLETNA SCENA, 7.15 ODMEVI, 8.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.25 TABORNIKI IN SKAVTI, POUČNO-RAZVEDRILNA NANIZANKA ZA OTROKE, 10.40 NOGOMET NI ZA PUNCE, KRATKI FILM, 10.55 V DOTIKU Z VODO, AVSTRAL-NEMŠ. NAN., 11.20 AFNA FRIKI: GRADBENIŠTVO, DOK. NAN., 12.00 POROČILA, 12.05 MEDNARODNA OBZORJA: GRAND PRIX BOSNA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 20 LET SLOVENIJE: PO SVOJI POTI, 14.20 GLOBUS, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ROLI POLI OLI, RIS., 15.55 POLŽEGRAJSKE ZGODBE, RIS., 16.05 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 ZDRAVJE SLOVENCEV, DOK. SER., 17.50 BLISK, SLOV. NAD., 18.20 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.05 FILM TEDNA: VOJVODINJA, ANG. FILM, 22.00 ODMEVI, ŠPORT, VREME, 22.55 POLETNA SCENA, 23.30 PRAVA IDEJA!, 0.00 GLASBENI VEČER, 1.35 ZDRAVJE SLOVENCEV, DOK. SER., 2.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.50 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 3.15 INFOKANAL

SREDA, 27.06.2012, II. SPORED TVS

8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.45 ZABAVNI INFOKANAL, 12.00 SOBOTNO POPOLNE, 13.40 DUHOVNI UTRIP, 14.10 O ŽIVALIH IN LJUDEH, ODDAJA TV MARIBOR, 14.40 NA VRTU, ODDAJA TV MARIBOR, 15.05 ČRNO-BELI ČASI, 15.25 UGRIZNIMO ZNANOST, 15.45 ATLETIKA: EVROPSKO PRVENSTVO, 16.50 ATLETIKA: EVROPSKO PRVENSTVO, 19.30 LONDONSKE VRTILJAK, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 EVROPSKO PRVENSTVO V NOGOMETU, 20.45 1. TEKMA POLFINALA, 23.00 VRHUNCI, 23.15 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 28.06.2012, I. SPORED TVS

6.45 POLETNA SCENA, 7.20 ODMEVI, 8.00 OTROŠKI PROGRAM, 9.45 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.30 POTPLATOPIS: PO GORNJEM SENIKU, MLADINSKA NANIZANKA, 10.55 TABORNIKI IN SKAVTI, POUČNO RAZVEDRILNA NANIZANKA ZA OTROKE, 11.10 DALEČ OD DOMA, KRATKI FILM, 11.25 V DOTIKU Z VODO, AVSTRAL-NEMŠ. NAN., 12.00 POROČILA, 12.05 ČRNO-BELI ČASI, 12.20 PRAVA IDEJA!, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TARČA, 14.25 SLOVENSKI UTRINKI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 KRITI SESTRICI, RIS., 15.50 OLIVIJA, RIS., 16.05 STUDIO KRIŠKRAŠ: PRIJATELJSTVO, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 SLOVENSKI VODNI KROG: BLEJSKO JEZERO, DOK. NAN., 17.50 BLISK, SLOV. NAD., 18.20 MINUTE ZA JEZIK, 18.25 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 ZGODBA O MARY WHITEHOUSE, ANG. FILM, 21.25 MED VALOVI, 22.00 ODMEVI, ŠPORT, VREME, 22.50 POLETNA SCENA, 23.25 SVETO IN SVET, 0.15 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.30 INFOKANAL

ČETRTEK, 28.06.2012, II. SPORED TVS

8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.45 ZABAVNI INFOKANAL, 10.55 IGRALCI BREZ MASKE - TONE KUNTNER, 11.55 IGRALCI TUDI POJEJO, 12.20 ZDRAVJE SLOVENCEV, DOK. SER., 13.00 ŽOGARIJA, 13.30 EVROPSKO PRVENSTVO V NOGOMETU: 1. TEKMA POLFINALA, 15.20 ATLETIKA: EVROPSKO PRVENSTVO, 18.45 UNIVERZA, 19.10 BILO JE ..., 19.50 ŽREBANJE DETELJICE, 20.00 EVROPSKO PRVENSTVO V NOGOMETU, 20.45 2. TEKMA POLFINALA, 23.00 VRHUNCI, 23.15 SODOBNA DRUŽINA, AM. NAD., 23.40 ZABAVNI INFOKANAL

KONCERT

T
A
N
J
E
Ž
A
G
A
R

OB KRESNI NOČI

23.06.2012, ob 20.00 URI
na Gornjem Seniku

Organizator:
Zveza Slovencev na Madžarskem

Nika za smej

Školnik se čemeri v šauli. »Tau ne morem rezmeti, kak leko en učenec telko napak (hiba) napravi v enom spisi (fogalmazásban),« se kori z malim pojbičom. Pojbič pa nazaj: »Le-pou vas prosim, gospaud škol-nik, nejsam sam napravo. Oče, mati pa sausedni človek so mi tō pomagali.«

Večer Pišti dé k Mariškej pa ji etak pravi: »Pridi zranja k nam, ka nikoga nede doma.« Mariška se trga, ka nede išla, dapa Pišti go tak dugo naguča-va, ka privauli. Na drugi den Mariška dé k Piština pa cinga. Gda od tretjin scinga, ešče itak nišče ne od-pre vrata. Sama sebi zmrnjavi: »Te somar je istino pravo, rej-san nikoga nega doma.«

Potima sedi eden človek pri ednoj velkoj mlaki. Nin se nika ne gible, ešče vöter ne piha. Zar za njim že dobro vöro stodji eden človek. Duže ne more strpeti pa se zglesi: »Povejte mi, človek moj, gestejo v toj mlaki ribe?« »Dja ne vej, dja ešče samo dveje leta odim es ribe lovit,« pravi človek pa ma kaže, naj ne larma.

»Povej mi, dragi moj mauž, zakoj ti vsikšoma praviš, ka si me zatok za ženo vzejo, ka dja dobro znam kūjati? Ti tau dobro vejš, ka dja ne znam kūjati.» »Moja lüblena ženska, vej sam njim pa mogo nika la-žati,« go čemerno pogleda mauž.

ES

www.porabje.hu

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Kukić

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobotica; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

